

वा० रा०

॥ ११३ ॥

किंच हे पुत्रकाप्राप्तयौवनं मम दुःखाय अकाले कालमापन्नं पश्यामीत्यनुपंगः ॥ पंचवर्षसहस्रकं वर्षराज्योऽत्र दिनपरः ॥ सहस्रसंवत्सरं संप्रपासीतेतिवत् ॥ तेन षोडशवर्षमित्यर्थ इत्येके ॥ तेन किंचिन्मयूनचतुर्दशवर्षमित्यर्थ इत्यन्ये ॥ ५ ॥ तव शोकेनाहं तव जननीं च निधनं गमिष्यामि ॥ ६ ॥ अस्य मरणे भूतं किंचिन्कारणमित्याहुः ॥ नेति ॥ सर्वेषां प्राणिनां तद्विषयमनृतहिंसा रिक्तमपि पापं मनोऽपि क्लृप्यैरनिष्टाचरणं स्वकृतेन स्मरामि अकृतत्वादेव ॥ सर्वेषां प्राणिनां प्राणन कदाचन विधत्ते इति पाठे सर्वेषां प्राणिनां प्राणं अत्राप्तयौवनं बालं पंचवर्षसहस्रकं ॥ अकाले कालमापन्नं मम दुःखाय पुत्रक ॥ ५ ॥ अल्पैरहोभिर्निधनं गमिष्यामि न संशयः ॥ अहं च जननीं चैव तव शोकेन पुत्रक ॥ ६ ॥ न स्मराम्यनृतं त्वुक्तं न चाहं सांस्मराम्यहं ॥ सर्वेषां प्राणिनां पापं न स्मरामि कदाचन ॥ ७ ॥ केनाद्यं दृष्टुं तेनायं बाल एव ममात्मजः ॥ अकृत्वा पितृकायां गिराते वैवस्वतक्षयं ॥ ८ ॥ नेदृशं दृष्टपूर्वं मे श्रुतं वा घोरदर्शनं ॥ मृत्युरप्राप्तकाला नारामस्य विषयेत्ययं ॥ ९ ॥ रामस्य दुष्कृतं किंचिन्महदस्ति न संशयः ॥ यथा हि विषयस्थानां बालानां मृत्युरागतः ॥ १० ॥ न त्वय्यविषयस्थानां बालानां मृत्युतो भयं ॥ सराज्जीवयस्वैनं बालं मृत्युवर्शगतं ॥ ११ ॥ राजह्वारि मरिष्यामि पत्न्या सार्धं मनायवत् ॥ ब्रह्महत्यां तनो राम समुपेत्य सुखी भव ॥ १२ ॥ भ्रातृभिः सहितो राजन्दीर्घमायुरवाप्स्यसि ॥ उपिताः स्मसुखं राज्ये तवास्मिन्सुमहाबल ॥ १३ ॥ इदं तु पतितं तस्मात्तव रामवशे स्थितान् ॥ कालस्य वशमापन्नाः स्वल्पं हि न हिनः सुखे ॥ १४ ॥ संप्रत्य नाथो विषय इह कृपां मया हात्मना ॥ रामनाथमिहासाद्य बालानि करणं ध्रुवा ॥ १५ ॥

नमुद्दिश्य मया कृतं हिंसां स्मरामि ॥ अतो मम कदाचन जन्मान्तरेऽपि पापं न विद्यते जन्मान्तरे तत्करणे संस्कारेणैतज्जन्म न्यपितत्र प्रवृत्तिः स्यादिति भावः ॥ ७ ॥ पितृकार्याणि श्राद्धादीनि ॥ ८ ॥ रामस्य विषये देशे ॥ ९ ॥ तस्माद्वाजदोषादेवेदं बालमरणमित्याहुः ॥ रामस्येति ॥ १० ॥ सराज्जीवित्यर्थः ॥ ११ ॥ सुखी भवेति स्थित्यर्थः ॥ १२ ॥ उपिताः स्म एतावत्कालमिति शेषः ॥ १३ ॥ इदं बालकमरणदुःखं हियतद्वान्नीवयं कालस्य वशमापन्नाः हिनः स्मात्तव राज्ये नोत्साकं स्वल्पमपि सुखेन हि ॥ १४ ॥ इदानीं मिद्वक्कृणामयं विषयो देशो रामं बालानां मंतं करोति तादृशं नाथमासाद्य प्राप्यानाथो जातोरक्षकसुराजरहितो जातः ॥ १५ ॥

उ० का०

॥ ११३ ॥